

IZ ORNITOLOŠKE BELEŽNICE

From the ornithological notebook

SLOVENIJA / SLOVENIA

LABOD GRBEC *Cygnus olor*

Mute Swan – two new breeding localities with juveniles of the Polish morph *immutabilis*: Hraše ponds near Smlednik (UTM VM51, central Slovenia) and Zbilje reservoir (UTM VM51, central Slovenia); only one report on the breeding of leucistic form has been published so far (Lake Hodoš, NE Slovenia), whereas photographs of leucistic juveniles from five additional sites are accessible on the Internet

Dne 1. 7. 2012 sem opazoval ptice na Hraških mlakah pri Smledniku. Na severni mlaki se je zadrževal par labodov grbcov s petimi mladiči, med katerimi so bili štirje sivi, eden pa bel, kar je značilno za levcistično obliko *immutabilis*. Po barvi nog sem ugotovil, da samica pripada isti barvni obliki, samec pa običajni. Opazovanje sem nadaljeval na Zbiljskem jezeru, kjer sem na zahodnem obrežju spet uzrl družino labodov grbcov: samec in eden izmed mladičev sta pripadala običajni obliki, samica in drugi trije mladiči pa levcistični. Doslej je bilo objavljeno le eno poročilo o gnezditvi levcistične oblike v Sloveniji, in sicer za Hodoško jezero (SV Slovenija) v letih 2000 in 2003 (VREZEC & HÖNIGSFELD ADAMIČ 2003). Število objavljenih podatkov je prej posledica pristranosti objavljanja kot pa dejanske redkosti levcistične oblike v slovenski gnezdeči populaciji. Pregledal sem spletni galeriji Foto narava (<http://www.foto-narava.com>) in Prijatelji narave (<http://www.sodja.net>) in našel fotografije mladičev levcistične oblike z naslednjih lokacij:

- 2006, peskokop Reteče (UTM VM41, osrednja Slovenija), 1 levcističen mladič od 3 (KACIN 2006),
- 2010, Gradiško jezero (UTM VM65, V Slovenija), 3 levcistični mladiči od 4 (PETRIČ 2010),
- 2011, ribnik Vrbje pri Žalcu (UTM VM12, V Slovenija), 2 levcistična mladiča izmed 6 (BERNARD 2011),
- 2011, Škocjanski zatok (UTM VL04, JZ Slovenija), 1 levcističen mladič od 10 (ŠKERJANC 2011),
- 2012, Šobec (UTM VM33, SZ Slovenija), vsaj 1 levcističen mladič (TREBAR 2012).

Jurij Hanzel, Židovska 1, SI–1000 Ljubljana, Slovenia, e-mail: jurij.hanzel@gmail.com

BELOČELA GOS *Anser albifrons*

White-fronted Goose – several migrating flocks observed at or in the vicinity of Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia) in the winter 2011/2012:

a total of 343 individuals in five different flocks on 11 Dec 2011, 54 on 30 Dec 2011, a total of 378 individuals in three flocks on 31 Dec 2011 (mostly flying in SW direction) and then 245 on return migration on 16 Feb 2012, 195 individuals in two flocks on 25 Feb 2012, and 129 on 1 Mar 2012 (flying in E or NE direction); the species had previously been considered merely accidental in the area

V zimi 2011/2012 sem na območju zadrževalnika Medvedce opazoval selitev beločelih gosi, tako v času selitve proti jugu kot na povratni selitvi. Vrsta je bila v obdobju 2002–2008 izjemna preletna in zimska gostja, čeprav je bila pozimi dvakrat zabeležena v nekoliko večjem številu (BORDJAN & BOŽIČ 2009). V zimi 2010/2011 je beločela gos prvič prezimovala na območju zadrževalnika, in sicer 11 osebkov. Med 11. in 31. 12. 2011 sem skupaj zabeležil devet selečih se jat beločelih gosi. Dne 11. 12. sem opazoval pet jat, ki jih je sestavljalo od 35 do 127 gosi, skupaj 343 osebkov. Vse so letele iz smeri VSV proti JZ. Dne 30. 12. sem opazoval eno jato s 54 osebki, ki je priletela s severa, nekajkrat zaokrožila nad zadrževalnikom ter odletela proti JZ. Zadnjič sem jih opazoval 31. 12., ko je najprej jata s 136 osebki priletela s severa, zaokrožila nad zadrževalnikom ter odletela nazaj v isti smeri. Tej jati sta čez nekaj časa sledili še dve jati beločelih gosi (57 in 185 os.), in sicer iz smeri SV, obe pa sta odleteli proti JZ. Na povratni selitvi so bile prvič zabeležene dne 16. 2. 2012, ko je S. Dobnikar opazoval in fotografiral 245 beločelih gosi, ki so se prehranjevale na poljih zahodno od Pragerskega. Jata je kasneje odletela proti vzhodu, približno v smeri zadrževalnika Medvedce. Dne 25. 2. 2012 sem opazoval dve jati (153 in 42 os.), ki sta na višini več kot 100 m leteli od JZ proti SV. Zadnje jato na selitvi sem opazoval dne 1. 3. 2012, ko se je v smeri JZ–SV selilo 129 osebkov.

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI–1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

GAGA *Somateria mollissima*

Eider – one adult male observed on 1 Nov 2011 in almost completely dry Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia); the first record for the site; the species occurs increasingly rarer in Slovenia, with only three published observations after 2001

Dne 1. 11. 2011 sva se za očetom odpravila na vodni zadrževalnik Medvedce pri Pragerskem. Ker sva se odločila, da bova na zadrževalniku preštela vse vodne in druge ptice,